

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Petra Zajíčková: Pohřební ritus pozdní doby bronzové v jižních Čechách, západních Čechách a v horním Podunají. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta. 2011.
55 str. a 13 příloh

Bakalářská práce je zaměřena podobu funerálních obyčejů v závěrečné etapě doby bronzové na území jižních a západních Čech a v přilehlých oblastech Německa a Rakouska. Práce je logicky strukturována a člení se na sedm kapitol. V úvodní pasáži je popsána podoba předložené práce a informační báze, která byla využita. Následuje kapitola věnovaná geografii zájmového území a kapitola věnovaná dějinám bádání souvisejících s tématem. Následuje kapitola čtvrtá, která představuje stěžejní, nejrozsáhlejší část práce a věnuje se popisu jednotlivých pohřebišť. Variabilitě pohřebního ritu je věnována následná kapitola a celou práci završují dvě krátké kapitoly věnované otázce vývojové kontinuity a vlastním závěrům práce. Z hlediska formálního členění nelze bakalářské práci nic vytknout, nicméně poměrně mnoho výhrad lze mít k faktickému obsahu i ke způsobu vypořádání se se zvoleným tématem.

Za velký nedostatek lze považovat skutečnost, že autorku vůbec nenapadlo definovat cíle celé práce ani metodu, jejíž pomocí jich chce dosáhnout. Zcela zákonitě je pak práce pouze jakýmsi podrobným referátem či rešerší již publikovaných fakt a zjištění bez jejich kritického zhodnocení. Jediným přínosem práce je pokus o setřídění sebraných informací podle různých hledisek v páté kapitole. Žádná nová zjištění práce nepřináší. Naopak často jsou předestírány vzájemně nekonzistentní závěry, jak byly převzaty z literatury, aniž by bylo na tento rozpor upozorněno a autorka k nim zaujala vlastní stanovisko. Vedle těchto zásadních připomínek je nutno upozornit i na další nedostatky předložené práce. Autorka ve velkém počtu případů neodkazuje na primární prameny a využívá pouze následné encyklopedické práce (např. Sklenář 2005). V některých případech dokonce chybějí potřebné citace vůbec, i když je zřejmé, že se nejedná o závěry autorky. Některá sdělení, která se v práci objevují, jsou neobratná, nejednoznačná, nezdůvodněná či zmatečná (např. str. 16 – závěr 1. odstavce; str. 22 – 2. odstavec a 19. – 20. řádek; str. 25 – 2. řádek; str. 27 – 11. – 12. řádek; str. 31 – řádek 23 – 24; str. 46 – poslední odstavec; str. 49 – řádek 14 – 15 apod.). Objevují se i naprosto nepravdivé informace, jako jsou sdělení, že počátky archeologického výzkumu v Německu jsou spojeny se začátkem tohoto století, kdy hospodář Beck objevil na svém poli první nálezy (str. 18), nebo že rozlišujeme dva druhy hrobů, a to urnový a popelníkový, či že v Rakousku stejně jako v jižních Čechách je pro dobu bronzovou zaznamenán pokles populace (str. 50). Z metodického hlediska by také asi stálo za vysvětlení, proč je variabilní podoba hrobů na jednotlivých dlouhodobě využívaných pohřebišťích popisována en block,

když tématem práce je pohřbívání v pozdní době bronzové. Kuriózně se autorka vypořádala s absencí pozdně bronzových hrobů ve vymezené oblasti Rakouska. Prostě zařadila popis pohřebišť ze starších fází vývoje popelnicových polí.

Otázkou také zůstává, do jaké míry diskvalifikuje práci její jazyková a gramatická úroveň. Neexistuje téměř jediná stránka, kde by nebylo možno najít útok na pravidla českého pravopisu. Některé zvláště křiklavé případy (reineckeho periodizační stupně; Západní a Jižní Čechy, prachaticko ap.) lze snad vysvětlit pouze tak, že autorka nenašla čas si vlastní práci po sobě alespoň jednou přečíst.

Na základě výše uvedeného doporučuji hodnotit bakalářskou práci Petry Zajíčkové jako dobrou nebo nevyhovující v závislosti na podobě její ústní obhajoby.

V Praze dne 23.8. 2011

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.